

UCHWAŁA NR VI/38/2024
RADY GMINY ZBROSŁAWICE

z dnia 30 października 2024 r.

w sprawie opinii do projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego

Na podstawie art. 38b ust.2 pkt 2 lit. d) ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) i art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), Rada Gminy Zbrosławice uchwala, co następuje:

§ 1.

Opiniuje się negatywnie projekt Audytu krajobrazowego województwa śląskiego w granicach administracyjnych gminy Zbrosławice.

§ 2.

Zobowiązuje się Wójta Gminy Zbrosławice do przekazania niniejszej uchwały Marszałkowi Województwa Śląskiego z wnioskiem o uwzględnienie niniejszej opinii.

§ 3.

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zbrosławice.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Zbrosławice

Zbigniew Szaszkowski

Uzasadnienie

Marszałek Województwa Śląskiego pismem nr RT-RPP.0730.3.22.2024, RT-RPP.KW-470/24 z dnia 17 października 2024r. (data wpływu 17 października 2024r.) zwrócił się do Rady Gminy Zbrosławice o zaopiniowanie projektu Audytu krajobrazowego województwa śląskiego.

Zgodnie z art. 38b ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) „zarząd województwa przed przedłożeniem projektu Audytu krajobrazowego do uchwalenia przez sejmik województwa: zasięga opinii o projekcie od: rad gmin położonych na terenie województwa - z zastrzeżeniem, że brak zajęcia stanowiska w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu audytu krajobrazowego uznaje się za wyrażenie pozytywnej opinii o projekcie w przedłożonym brzmieniu”.

Audyt krajobrazowy województwa śląskiego obejmuje obszar województwa w jego obecnych granicach administracyjnych. Zakres rzeczowy audytu krajobrazowego wynika z art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne, unikatowe i syntetyczne oraz dokonuje oceny ich wartości.

Zgodnie z art. 38a ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w audycie krajobrazowym określa się w szczególności:

- 1) Krajobrazy występujące na obszarze danego województwa.
- 2) Lokalizację krajobrazów priorytetowych.
- 3) Lokalizację i granice obszarów prawnie chronionych:
 - a) parków kulturowych,
 - b) parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu,
 - c) obiektów znajdujących się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszarów Sieci Rezerwatów Biosfery UNESCO (MaB) lub obszarów i obiektów proponowanych do umieszczenia na tych listach.
- 4) Zagrożenia dla możliwości zachowania krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów objętych formami ochrony.
- 5) Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów objętych formami ochrony.
- 6) Lokalne formy architektoniczne zabudowy w obrębie krajobrazów priorytetowych.

Celem audytu krajobrazowego jest między innymi wskazanie tzw. krajobrazów priorytetowych. Na terenie Gminy Zbrosławice zaproponowano zlokalizowanie jednego obszaru priorytetowego

„Park w Reptach” o kodzie krajobrazu: 24-341.12-032, ID 105, typie, podtypie krajobrazu: 8e – wielkoobszarowe zespoły pałacowo-parkowe i klasztorne oraz inne komponowane układy architektury, zieleni i wód.

W granicach ww. obszaru priorytetowego został wyznaczony obszar chroniony pod nazwą: Kopalnie rud ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem gospodarowania wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach. Akt prawny powołujący ww. obszar, to Decyzja Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO 41 COM 88.25.

Granice obszaru priorytetowego zostały wyznaczone w gminach Tarnowskie Góry i Zbrosławice, a obszar ten obejmuje powierzchnię 620, 93 ha.

W gminie Zbrosławice ww. obszar zlokalizowany jest w sołectwach: Ptakowice i Zbrosławice.

Zgodnie z Charakterystyką krajobrazu obszaru priorytetowego „Park w Reptach” (dalej: „Krajobraz”), krajobraz wskazany został jako priorytetowy w wyniku oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na szczególne nagromadzenie walorów przyrodniczych o wysokiej naturalności i unikatowe zabytkowe obiekty górnictwa kruszcowego. Podziemia zabytkowej kopalni rud srebronośnych oraz sztolni "Czarnego Pstrąga" położone m.in. w granicach krajobrazu uznane są za Pomnik historii.

Charakterystyka Krajobrazu wskazuje na jego walory przyrodnicze i wymienia Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Park w Reptach i dolina rzeki Dramy”.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy pod nazwą "Park w Reptach i dolina rzeki Dramy" utworzony został na podstawie Rozporządzenia Nr 46/02 Wojewody Śląskiego z dnia 11 lipca 2002 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy wielkoprzestrzennej kompozycji krajobrazowej zlokalizowanej na terenie gmin Tarnowskie Góry i Zbrośławice, i obejmuje obszar parku zabytkowego w Reptach i gruntów rolnych o powierzchni 475,51 ha, położonych na terenie gmin Tarnowskie Góry i Zbrośławice. Celem utworzenia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego jest zachowanie ze względów przyrodniczo krajobrazowych fragmentu wielkoprzestrzennej kompozycji krajobrazowej obejmującej park zabytkowy w Reptach wraz z przyległymi gruntami rolnymi.

Mając powyższe na względzie wskazać należy, że granice Krajobrazu wyznaczone zostały szarzej aniżeli granice Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Park w Reptach i dolina rzeki Dramy”, obejmując również tereny na zachód od ul. Reptowskiej (sołectwo Ptakowice i Zbrośławice).

Tereny te (tereny na zachód od ul. Reptowskiej) w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętego Uchwałą NR LIX/551/2023 RADY GMINY ZBROŚLAWICE z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zbrośławice dla obszaru sołectwa Ptakowice, częściowo przeznaczone są na funkcje usług (symbol 2U), zabudowy mieszkaniowo – usługowej (symbole: 1MN/U1, 4MN/U2), teren infrastruktury technicznej i gazownictwa (symbol 1G). Tereny oznaczone jako tereny 1MN/U1 stanowią własność Gminy Zbrośławice i w przyszłości stanowić będą przedmiot przetargów publicznych nieograniczonych na sprzedaż działek gminnych. Ponadto są aktualnie zainwestowane pod muzeum techniki militarnej.

Ustalenia przyjęte w projekcie audytu, po jego uchwaleniu przez sejmik województwa w przedstawionym zakresie, formie i proponowanej szczegółowości, wprowadzą znaczące dla gminy Zbrośławice ograniczenia na części terenów, które zostały już zainwestowane.

Objęcie ww. terenu tj. na zachód od ul. Reptowskiej, ograniczeniami w ich zagospodarowaniu jest nieuzasadnione. Tereny te nie posiadają unikatowych walorów przyrodniczych.

Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów będą dla gminy Zbrośławice ograniczeniem w realizacji nowych i modernizacji istniejących inwestycji, uniemożliwiając wdrażanie zaplanowanych działań.

Działania podjęte w projekcie audytu krajobrazowego zmierzają do ochrony środowiska przyrodniczego, jednakże należy również mieć na uwadze tereny już przeznaczone pod zainwestowanie, dając im możliwość rozwoju, z zachowaniem dbałości o środowisko naturalne, a także ochronę walorów przyrodniczych.

Wobec powyższego opiniuje się negatywnie projekt Audytu krajobrazowego w zakresie wyznaczenia jego granic i wnioskuję o jego pomniejszenie w taki sposób, aby jego granice pokrywały się z granicami Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Park w Reptach i dolina rzeki Dramy”.

Ponadto zwraca się uwagę, że w charakterystyce Krajobrazu (Tom II Karty krajobrazów priorytetowych Karta ID 105 – charakterystyka) na stronie tytułowej jest błąd przy cyt.: „Położenie administracyjne”. Powinno być zamiast „powiat tarnogórski (47%)” prawidłowo: „gmina Zbrośławice (47%)”. Wnioskuję się zatem o dokonanie prawidłowego wpisu „gmina Zbrośławice (47%)”.

W charakterystyce Krajobrazu brakuje informacji dotyczącej: Roznosu Głębokiej Sztolni „Fryderyk” – wpis do rejestru zabytków nr A/495/2018, oraz A/480/2016 – portal wylotu głębokiej sztolni „Fryderyk. W Parku w Reptach znajduje się bowiem również: Roznos Głębokiej Sztolni „Fryderyk” oraz portal wylotu głębokiej sztolni „Fryderyk”. Wnioskuję się zatem o wprowadzenie zapisu informującego o Roznosie Głębokiej Sztolni „Fryderyk” – wpis do rejestru zabytków nr A/495/2018, oraz: A/480/2016 – portal wylotu głębokiej sztolni „Fryderyk”.

W ramach Audytu sformułowano zagrożenia dla Krajobrazu (Tom II Karty krajobrazów priorytetowych Karta ID 105 – zagrożenia, rekomendacje, wnioski). Jednym z nich jest pkt 19:

„ Prowadzenie bieżącej konserwacji Roznosu Głębokiej Sztolni Fryderyk dla utrzymywania właściwego przepływu odprowadzanej z wyrobisk wody. Niezbędne ustalenie władającego Roznosem (zagrożenia wynikają z braku środków na prace związane z bieżącym utrzymaniem, z nieuporządkowanej sytuacji własnościowej oraz kwestii regulacji prawnych).”

W pkt 19 Zagrożeń oraz rekomendacji i wniosków nie został wskazany podmiot odpowiedzialny za realizację rekomendacji.

Wątpliwości organu budzi adresat ww. rekomendacji, a mianowicie, kto ma ten cel zrealizować. Interesariusz nie został wskazany, wylot Sztolni Fryderyk aktualnie położony jest na terenie prywatnym.

Wnioskuje się o wskazanie podmiot odpowiedzialnego za realizację rekomendacji.

Mając powyższe na względzie oraz wobec wskazanego powyżej braku uzasadnienia dla włączenia w granice Krajobrazu priorytetowego terenu położonego po zachodniej stronie ul. Reptowskiej, Rada Gminy Zbrosławice opiniuje negatywnie projekt Audytu krajobrazowego województwa śląskiego przedłożony przez Marszałka Województwa Śląskiego.